

Aanwezig:	Voorzitter	: dhr. J. Hamacher
	Commissiegriffier	: dhr. P. Berkers
	SP	: mevr. L. Marácz, mevr. W. van Paassen
	CDA	: dhr. M. Heesakkers, mevr. A. Raaijmakers
	VVD	: dhr. J. Damen, dhr. R. Michiels, mevr. S. Stijkel
	GroenLinks	: dhr. R. Verhoeven
	Helmond Aktief	: dhr. L. Smits
	PvdA	: -
	D66	: dhr. M. Selten
	Lokaal sterk	: dhr. H. Bekkers, dhr. M. Janssen, mevr. H. Verouden
	Helder Helmond	: dhr. G. Hurks
	Senioren 2013	: -
	plan!	: dhr. H. Klarenbeek
	Portefeuillehouder(s)	: wethouder M. de Leeuw en wethouder N. van der Zanden
	Overig	: mevr. A. Korsten (ORO) en mevr. G. Huijbregts (Combinatie Jeugdzorg) (<i>agendapunt 3</i>), mevr. S. Martens, dhr. D. van Ledden (Stadslab), mevr. W. Teeuwen en dhr. R. Hoffmann (adviseurs gemeente) (<i>agendapunt 4</i>)
	Notulist:	: mevr. O. Toirkens-Geurts

Afwezig

MK: M. Chahim (PvdA), A. Spruijt (SP) en N. Zarroy (D66)

1. Opening en mededelingen

De **voorzitter** opent de vergadering om 19.30 uur en heet alle aanwezigen van harte welkom. Er is bericht van verhindering ontvangen van de heer A. Spruijt, de heer M. Chahim en de heer N. Zarroy.

Wethouder **De Leeuw** deelt mede dat de commissieleden, naar aanleiding van de discussie in de vorige commissievergadering, een addendum ontvangen over de jongerencoaches.

2. Vaststellen ontwerpagenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

De heer **Hurks** (Helder Helmond) merkt op dat de lijst van 300 producten is teruggegaan naar een lijst van 30 producten. Leidt dit tot nivellering?

Wethouder **De Leeuw** antwoordt dat hiervoor is gekozen om het werkbaar te maken. Achter ieder product wordt op meerdere A4'tjes vermeld wat de verwachting daarbij is. Hiermee wordt voorkomen dat kleine aanbieders heel duur kunnen factureren.

De voorzitter merkt op dat technische vragen altijd en bij voorkeur buiten de vergadering om via de griffie gesteld mogen worden. Deze worden vervolgens door de ambtenaren beantwoord en via de griffie verspreid.

3. Pitches zorgaanbieders ORO en Combinatie Jeugdzorg

Mevrouw **Korsten** (ORO) geeft een presentatie over de organisatie en de werkwijze van ORO. De presentatie staat op Notubox. ORO is er voor alle mensen met een verstandelijke beperking. In de afgelopen

tien jaar is ORO veranderd van een uitvoerder van AWBZ-zorg naar een ondernemende organisatie. Zo ging ORO recent wijkgericht werken en werd het management en middenkader gehalveerd. Hierdoor is er wel minder ondersteuning, maar ook minder bureaucratie. De professionals moeten meer zelf doen in de wijk, samen met vrijwilligers en de mensen zelf. Mevrouw Korsten vindt dit de beste keuze die ze hebben gemaakt.

Tevens werd het supportgericht werken ingevoerd, zowel voor de cliënten als voor de medewerkers. Samen wordt gekeken naar talenten en de wijze waarop cliënten daarmee aan de slag kunnen gaan. Het gaat erom dat de cliënt gelukkig wordt en in zijn kracht wordt gezet. ORO werkt veel samen met andere zorgverleners en met de gemeente. De toekomstdroom van ORO is dat cliënten naar een dagbesteding in Helmond kunnen gaan.

Mevrouw **Raaijmakers** (CDA) vraagt hoe de financiering is geregeld van de dagbesteding van mensen met een loonwaarde van minder dan 30%.

Mevrouw **Korsten** antwoordt dat er verschillende financieringsvormen zijn. Mevrouw Korsten vervolgt dat de zorgaanbieders en de gemeente bij de start van de transformatie nog erg moesten zoeken naar de juiste manier van samenwerken. Ook ORO was ervan overtuigd dat ze het zelf beter konden. Inmiddels wordt goed samengewerkt met de diverse zorgaanbieders en de gemeente. Er zijn nog steeds worstelingen, maar men is altijd bereid om naar elkaar te luisteren.

Sinds kort is er sprake van een personeelstekort. Het is een uitdaging om goed personeel te krijgen en te houden. Tevens zijn er veel wisselingen op cruciale functies, waardoor je telkens opnieuw verbinding moet maken.

De heer **Selten** (D66) vraagt wat goed personeel is.

Mevrouw **Korsten** antwoordt dat goed personeel kijkt naar wat de klant gelukkig maakt en welke ondersteunende houding je daarbij kunt aannemen. Er is een groot verloop onder het personeel. Tevens zijn er te weinig verpleegkundigen opgeleid, waardoor de zorgaanbieders elkaars concurrenten worden. Ook is het moeilijk om goed personeel te vinden voor de begeleiding van mensen met een licht verstandelijke beperking. Aangezien alle zorgaanbieders met een personeelstekort kampen, hebben de werkzoekende zorgverleners een ruime keuzemogelijkheid.

De heer **Selten** (D66) vraagt wie aan zet is om de mensen die in het verleden een zorgopleiding hebben gevolgd om te scholen naar de huidige eisen. Is er voldoende contact tussen de zorgsector en de opleidingen in de regio, zodat ook daar die nieuwe slag wordt gemaakt?

Mevrouw **Korsten** antwoordt dat zij zelf de opleiding Supportgericht werken hebben ingekocht en uitgezet. Dit helpt om mensen de slag te laten maken. Tevens is er veel overleg met de opleiders in de regio. Het duurt echter een paar jaar voordat resultaat merkbaar is.

Mevrouw **Raaijmakers** (CDA) vraagt of mevrouw Korsten iets kan zeggen over het financieel resultaat van ORO voor en na de transformatie. Kan de dagbesteding van ORO voor mensen met een loonwaarde van minder dan 30% worden gecombineerd met het Stadsleerbedrijf?

Mevrouw **Korsten** stelt dat ORO een flink tekort had gehad als het ongewijzigd was doorgedaan. Het gedeelte dat ORO voor de gemeente doet, is krap aan. De tarieven zijn berekend op een gemiddelde. In de praktijk komen echter vooral de zware indicaties bij ORO. ORO legt geld toe op de Jeugdzorg en Wmo. In de Jeugdwet zit een groep kinderen waarvan de problematiek zo zwaar is dat de tarieven te laag zijn. Mevrouw Korsten is van mening dat deze kinderen eigenlijk onder de Wet langdurige zorg (Wlz) zouden moeten vallen. Hier is ORO over in gesprek. Wel ervaart ORO dat bij krappe indicaties in overleg met de gemeente soms ruimte gevonden wordt voor extra uren of een zwaardere indicatie.

Wethouder **Van der Zanden** geeft aan dat het Stadsleerbedrijf inzet op een heel brede doelgroep die niet in beeld is. De dagbesteding van ORO en het Stadsleerbedrijf zijn een goede aanvulling op elkaar. Door middel van maatwerk kan het Stadsleerbedrijf heel dicht bij de inwoner komen en bekijken welke ondersteuning nodig is. Vervolgens worden snel de lijntjes gelegd naar ORO of een andere partij.

Mevrouw **Raaijmakers** (CDA) merkt op dat de gemeente geen financiering heeft voor de dagbesteding van mensen met een loonwaarde onder de 30%. ORO heeft echter voor de dagbesteding een financiering vanuit de Wlz. Wellicht biedt dit ook een financieringsmogelijkheid voor de gemeente.

Wethouder **De Leeuw** antwoordt dat dit niet altijd klopt. Je moet namelijk aan veel criteria voldoen om een Wlz-indicatie te krijgen.

Mevrouw **Huijbregts** (Combinatie Jeugdzorg) geeft een presentatie over de organisatie en de werkwijze van Combinatie Jeugdzorg. De presentatie staat op Notubox. Combinatie Jeugdzorg heeft 500 pleeggezinnen, ongeveer 500 medewerkers en een groeiend aantal vrijwilligers. Vanaf het eind van de jaren negentig is de opnameduur van kinderen fors korter geworden. Vanaf het begin wordt bekeken wat er moet gebeuren zodat kinderen zo snel mogelijk weer terug naar huis kunnen gaan of, indien dit echt niet mogelijk is, naar een pleeggezin of een gezinshuis.

Sinds 2015 werkt de Combinatie veel meer samen met gemeenten en andere partners. Er is gestart met het programma gezinsgericht behandelen. Dit is erop gericht om samen met het kind en het gezin na te gaan wat nodig is om de behandeling en de opname zo kort mogelijk te laten duren.

ORO werkt in principe met normaal begaafde kinderen. Bij 60% van de kinderen en/of hun ouders is sprake van een psychiatrische stoornis. Verder heeft De Combinatie sinds 2015 veel expertise ingezet in het lokale veld. Combinatie Jeugdzorg stelt haar kennis beschikbaar via het Servicepunt. Er zijn namelijk veel vragen van veel verwijzers. Tevens wordt bekeken of de Combinatie bepaalde vormen van haar zorg binnen reguliere scholen kan opzetten.

Ook ligt sinds 2015 de focus op de meest kwetsbare doelgroep. De lichtere cliënten worden opgevangen in het lokale veld. Combinatie Jeugdzorg krijgt dus te maken met een indikking van de problematiek en een verkleining van de doelgroep. In de afgelopen jaren heeft de Combinatie een behoorlijke bezuiniging voor de kiezen gehad en daar zit de organisatie nog steeds in. Dat geeft veel zorgen. Het budget krimpt harder dan het aantal cliënten, waardoor de kwaliteit onder druk staat. Veel is echter nog in ontwikkeling. Het is dan ook nog te vroeg om al conclusies voor de lange termijn te trekken. In de regio loopt het proces om te komen tot een goede producten- en dienstencatalogus en tot objectieve tarieven.

Mevrouw **Raaijmakers** (CDA) merkt op dat op de jaarrekening is te zien dat het resultaat in 2016 enorm is gegroeid.

Mevrouw **Huijbregts** antwoordt dat Combinatie Jeugdzorg in 2015 een tarief kreeg dat zo laag was dat zij geen kwaliteit meer konden leveren. Samen met een aantal organisaties waarbij de bezuiniging het grootst was, hebben zij sterk aangedrongen op een ander tarief. Toen hebben zij een ander tarief gekregen, zijnde het B-contract. De krimp van 30% bleef overeind, maar binnen dat contract kon wel op een andere manier de zorg worden uitgevoerd. Dat B-contract was pas eind 2016 rond. Aangezien in 2016 grotendeels zonder contract werd gewerkt, is De Combinatie heel terughoudend geweest in de inzet van de formatie. Hierdoor was 2016 een financieel positief jaar. Dat was ook nodig, omdat de Combinatie in 2017 en 2018 nog een forse bezuiniging moet opvangen. De relatie met de gemeente is prima. Er is over en weer een positieve intentie om er samen uit te komen.

De heer **Hurks** (Helder Helmond) merkt op dat ORO vanwege de financiële situatie de stap heeft gezet om te snijden in het management door de regelgeving voor de professionals wat ruimer te nemen. Heeft De Combinatie ook stappen in die richting gezet?

Mevrouw **Huijbregts** geeft aan dat de Combinatie sinds 2015 de personeelondersteuning heeft gehalveerd. Dit gaat echter schuren, want de last voor verantwoording en facturaties zijn sindsdien vele malen hoger geworden. Mevrouw Huijbregts bepleit om dit terug te brengen.

De heer **Verhoeven** (GroenLinks) vraagt wat wordt bedoeld met de zin: 'Er wordt gewerkt vanuit de bedoeling.'

Mevrouw **Huijbregts** antwoordt dat de centrale en maatschappelijke opdracht en leefwereld van het gezin leidend is voor de te maken keuzes en de inrichting van de organisatie en niet de regels en/of kaders.

De heer **Verhoeven** (GroenLinks) vraagt wat verstaan wordt onder 'bijna ongevallen'.

Mevrouw **Huijbregts** geeft aan dat medewerkers verplicht zijn om het te registreren als er iets gebeurt. Van 'bijna ongevallen' is sprake als er iets fout dreigt te gaan. Je kunt hier dus nog vanuit preventie op reageren.

De voorzitter schorst de vergadering gedurende enkele minuten.

4. Stadslab en Sociaal Innovatief Fonds

Mevrouw **Teeuwen** (adviseur) geeft een presentatie over het Sociaal Innovatief Fonds. De presentatie staat op Notubox. In 2016 is het Sociaal Innovatief Fonds vastgesteld. Hiermee wordt geld vrijgemaakt om de

zelfredzaamheid en participatie van de inwoners te bevorderen en lokale netwerken te versterken. Om in aanmerking te komen voor subsidie dient een project aan een afwegingskader te voldoen. De aanpassingen van de nadere regels van het Sociaal Innovatief Fonds worden in november in de commissie behandeld. Deze aanpassing houdt in dat de programmamanager Sociale Stad het mandaat krijgt voor aanvragen tot €25.000. Hierbij dient hij in overleg te treden met de wethouders Sociale Stad. Aanvragen boven de €250.000 worden voorgelegd aan de raad. Tevens wordt in het budget geen onderscheid meer gemaakt tussen het gemeentedeel en het deel dat bestemd was voor uitgaven die voortvloeiden uit projecten die waren ingediend bij het Stadslab.

Het Stadslab is opgericht om sociale innovatie aan te jagen. Het is een platform voor en door de stad. Het idee is om ideeën vanuit de stad verder te brengen. Het Stadslab wordt geëvalueerd in het tweede kwartaal van 2018. De samenwerking tussen de gemeente en het Stadslab wordt nader geïntensiveerd.

Mevrouw **Martens** en de heer **Van Ledden** (bestuursleden van het Stadalab) lezen een brief voor uit naam van Stadslab Helmond. De brief is als bijlage aan de notulen toegevoegd.

De heer **Hoffmann** (adviseur) geeft een presentatie over Imagineering, mantel der liefde. De presentatie staat op Notubox. Het project is ontstaan binnen het Stadslab, maar is inmiddels losgekoppeld van het Stadslab. Het is de bedoeling om met deze methode de vernieuwende kracht van de samenleving te gebruiken. Iedereen die betrokken is bij sociale innovatie en het thema mantelzorg kan deelnemen aan het project. Het project voorziet in een stadsbijeenkomst van twee dagen. Tijdens deze bijeenkomst komen vanuit inspiratie en ideevorming zes nieuwe, innovatieve concepten tot stand, gericht op mantelzorg. Het is nog niet bekend hoe de uitvoering van deze concepten eruitziet. De betrokkenheid van de raad wordt zeer op prijs gesteld. De heer Hoffmann nodigt een vertegenwoordiging van de raad en de commissies uit om deel te nemen aan de tweedaagse stadsbijeenkomst.

De heer **Klarenbeek** (plan!) vraagt of het nodig is dat er binnen het Stadslab een aparte stichting wordt opgericht voor Imagineering.

De heer **Janssen** (Lokaal sterk) stelt dat het erop lijkt dat het Stadslab een zelfstandig orgaan wordt dat een aantal projecten ter hand wil nemen. Is dit nog in overeenstemming met de gestelde regels? Is er wel een nieuwe institutie nodig? Hoeveel van de 4,5 miljoen euro subsidie is bestemd voor deze nieuwe institutie? Heeft het college in juli besluiten genomen over het Stadslab nieuwe stijl?

Mevrouw **Raaijmakers** (CDA) vraagt of hetgeen het Stadslab wil gaan doen hetzelfde is als Imagineering.

De heer **Smits** (Helmond Aktief) vraagt of de organisatie ook heeft gekeken naar stadslabs van andere gemeenten.

De heer **Verhoeven** (GroenLinks) steekt het Stadslab een hart onder de riem. GroenLinks gaat ervan uit dat het Stadslab goed werk blijft verrichten.

De heer **Hoffmann** antwoordt dat het project Imagineering is ontstaan binnen het Stadslab. Aangezien het verder vorm en inhoud geven aan het project veel tijd kost, kan dit niet binnen de constructie van vrijwilligers worden gerealiseerd. Binnen de stad waren er geen mensen beschikbaar om met dit project aan de slag te gaan. Daarom werd het vanuit het Stadslab opgepakt. Om belangenverstrengeling te voorkomen wil de gemeente niet dat de commissie die adviseert over subsidies, zichzelf subsidie gaat toekennen. Daarom is voor dit project voor dit traject gekozen. De initiatiefnemers willen ook met cofinanciering gaan werken.

Mevrouw **Raaijmakers** (CDA) vraagt wat er overblijft voor de nieuwe functie van het Stadslab, naast het Imagineeringproject.

Wethouder **Van der Zanden** antwoordt dat Imagineering buiten het Stadslab om wordt uitgewerkt, omdat het een opdracht is die te veel vraagt van de vrijwilligers binnen het Stadslab. De mensen die het gaan uitvoeren hebben er zelf voor gekozen om hier een stichting van te maken.

De heer **Klarenbeek** (plan!) vraagt of Imagineering wordt doorontwikkeld door mensen die buiten het Stadslab staan.

De heer **Hoffmann** antwoordt dat een aantal mensen die voorheen in het bestuur van het Stadslab zaten een stapje terug heeft gedaan.

Mevrouw **Teeuwen** antwoordt dat het Stadslab verdergaat met het verder brengen van ideeën vanuit de stad. Het Stadslab is zelf meer proactief betrokken bij de ontwikkeling van nieuwe ideeën. Het enige dat nog naar het college gaat, is de wijziging van de nadere regels.

Mevrouw **Martens** geeft aan dat er bij het Stadslab meer projecten binnenkomen die alleen om geld vragen. Deze projecten worden meteen doorgesluisd, zodat het Stadslab meer tijd heeft voor de overige projecten. Verder gaat het Stadslab aan de slag met sociaal ondernemerschap.

De heer **Van Ledden** antwoordt dat de stadslabs van andere gemeenten uitdrukkelijk zijn besproken met het team Sociaal Domein om te kijken wat de beste vorm voor Helmond is. Er is blijvend contact met de andere stadslabs. Het Stadslab wil met name dingen ontwikkelen. Zodra het over geld gaat, gaat het Stadslab in gesprek met de gemeente. Imaginering is een vorm van dingen aanpakken. Het Stadslab heeft echter ook nog talloze andere manieren om dingen aan te pakken in de stad. Het Stadslab heeft het geld losgelaten en gaat ontwikkelen.

De heer **Klarenbeek** (plan!) merkt op dat het in eerste instantie communicatief wat onhandig is gegaan. plan! heeft in een eerdere commissievergadering duidelijk geopteerd voor een innovatief proces. Dat doet het Stadslab. plan! heeft nu een goed beeld van wat er aan de hand is. Dit had ook al eerder gekund. De fractie draagt het Stadslab een warm hart toe.

De heer **Damen** (VVD) stelt dat de VVD zich op de achtergrond heeft gehouden met betrekking tot de discussie rond het Sociaal Innovatief Fonds. Het was voor de VVD immers al duidelijk hoe het een en ander in elkaar zit. De fractie is verbaasd dat er zoveel woorden nodig zijn om zoiets eenvoudig duidelijk te maken. Het is van belang om successen te delen.

Mevrouw **Verouden** (Lokaal sterk) is blij dat het Stadslab terug gaat naar het innoveren van ideeën. De toestanden waren niet nodig geweest als de vragen van Lokaal sterk direct duidelijk waren beantwoord. De fractie heeft nu meer duidelijkheid gekregen over de nieuwe stichting.

Mevrouw **Raaijmakers** (CDA) stelt dat coalitiepartij CDA bij de start van het Stadslab kritisch was. Zij wilden dat de gaten in de transformatie op een innovatieve manier zouden worden opgevuld, zodat dit structureel kan worden ingebed in het beleid. Met betrekking tot de recente ontwikkelingen vroeg het CDA zich af hoe het Stadslab ideeën wil gaan ophalen, terwijl niet bekend is of ook anderen ideeën ophalen in Helmond. Het CDA ondersteunt de nieuwe richting en wil graag actief meepraten.

De heer **Hurks** (Helder Helmond) vindt de dingen die het Stadslab in ontwikkeling brengt een goede zaak. Het is goed dat een scheiding van het geld plaatsvindt. De heer Hurks neemt het mee terug naar zijn fractie, maar hij is positief.

Mevrouw **Marácz** (SP) geeft aan dat de SP altijd een voorstander is geweest van het Stadslab. De fractie betreurt de negatieve beeldvorming en is blij dat het Stadslab nu zijn kant van het verhaal heeft verteld. De raad moet zich niet bezighouden met de uitvoering. De SP steunt de nieuwe ontwikkelingen volledig.

De heer **Selten** (D66) vindt dat het Stadslab een hart onder de riem verdient. Door de beeldvorming zijn stadslaboranten afgehaakt en heeft het Stadslab meer subsidieaanvragen ontvangen. D66 zou het jammer vinden als door deze beeldvorming het idee achter het Stadslab zou doodbloeden.

Wethouder **Van der Zanden** is blij dat het gesprek hier op deze manier is gevoerd. Zij is trots op de twee aanwezige stadslaboranten.

5. Sluiting

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering om 21.50 uur.

Bijlage: brief Stadslab

Helmond, 23 oktober 2017

Beste raadsleden, beste aanwezigen,

Graag richt ik het woord tot u allen door deze brief voor te lezen uit naam van Stadslab Helmond. Mijn naam is Saskia Martens, voorzitter en naast mij staat Dirk van Ledden, penningmeester.

Stadslab, een naam die bedacht is door een groep enthousiaste en bevlogen Helmonders die graag iets voor hun stad willen doen. Een naam die perfect past bij wat het inhoudt: een laboratorium waarin geëxperimenteerd wordt, waar processen plaatsvinden en waar dit alles kan leiden tot nieuwe inzichten, nieuwe ideeën, innovatie voor de stad.

Maar hoe mooi de naam ook is, Stadslab blijkt een experiment dat lastig los wordt gelaten, dat voortdurend in de schijnwerpers staat en waar iedereen wel een mening over heeft. Dat mag en dat kan natuurlijk. Dat een experiment tijd nodig heeft om te kunnen bloeien wordt daarin vaak vergeten. En dat je wél over een Stadslab kunt praten, maar er óók voor kunt kiezen om met het Stadslab zélf te praten, ook.

De reden dat wij hier vanavond staan is dat wij continu tijd en energie moeten steken in incorrecte beeldvorming. Wat is er nou toch eigenlijk steeds aan de hand met dat Stadslab?

Wij hebben onze koppen bij elkaar gestoken, discussies gevoerd en komen maar tot één conclusie: er is helemaal niets aan de hand. Maar om de een of andere reden vindt iedereen om ons heen dat wij onderwerp van discussie zijn. Iedereen wil over ons iets zeggen: de gemeente, de raad, de krant.

Graag wil ik jullie een paar stappen terugnemen, een terugblik in de tijd.

In de voorjaarsnota van 2015 wordt voor het eerst gesproken over een manier om het sociaal domein, gericht op participatie, een stimulans te geven. Eind 2015 komt vervolgens een club enthousiaste Helmonders bij elkaar die besluit om per 1 januari 2016 van start te gaan met het Stadslab. De opzet is om al doende te leren en het inhoudelijk verder vorm te geven. Op dat moment heeft men het in de politiek over een grote som geld. In de krant heeft men het over een grote som geld. Binnen het Stadslab zelf heeft men het niet over geld, daar gaat het over inhoud. Geld speelt voor het Stadslab geen rol omdat het niet zelf beschikt over de gelden. Wel krijgt het adviesrecht, dat zwaarwegend telt bij de toekenning van subsidiegeld uit het SIF. De focus van het Stadslab ligt op de ontwikkeling van ideeën, waardevolle initiatieven uit de stad verder brengen.

We maken een vliegende start met veel aanvragen die we allemaal persoonlijk willen begeleiden. Een hele belasting voor een relatief klein team, dat naast het verder brengen van initiatieven, zeer nauwgezet en samen tot een goed advies wil komen. Dan komt er in oktober 2016 een enorme discussie op gang over zorggelden, SIF, Wmo. Allocatieperikelen die met geld te maken hebben, maar in essentie niet met het Stadslab zelf. Een discussie die niet alleen de stadslaboranten raakt, maar waar ook de in de media aangehaalde initiatiefnemers tot in hun slaap mee lastig gevallen worden. In die periode heb ik één telefoontje mogen ontvangen van iemand uit de Helmondse politiek. Om ons een hart onder de riem te steken. Iedereen praatte over Stadslab, oordeelde over projecten zonder de inhoud en het verhaal erachter te kennen. Initiatiefnemers werden publiekelijk veroordeeld.

Niemand kwam op het idee om ons te bellen of op te zoeken. Omdat wij toch wilden reageren hebben we uiteindelijk als bestuur een open brief geschreven die gepubliceerd is in het ED.

Deze discussie heeft een enorme negatieve lading gegeven aan het Stadslab. Diverse laboranten zijn afgehaakt en de nog zittende laboranten komen tot de conclusie: we moeten niet meer meegenomen worden in discussies over geld. Door de beeldvorming die ontstaan is, lijken wij voor de buitenwereld een subsidieloket. We hebben nooit de opdracht gekregen om zoveel mogelijk geld uit te geven. Wij toetsen onze aanvragen aan criteria. Onze focus is juist het verder ontwikkelen van projecten. Geld speelt in dat stadium nog geen rol. Pas nadat we een initiatiefnemer verder hebben geholpen, volgt een advies over eventuele toekenning van een geldbedrag. Voor ons is een waardevol project voor de samenleving waarvoor men €500,- vraagt evenveel waard als een project dat een ton kost.

Na het eerste jaar zien we dat de echte stadslabprojecten opdrogen. Vroegen in de beginfase de initiatiefnemers nadrukkelijk om mee te denken in het project, nu zien we voornamelijk nog geldelijke aanvragen binnenkomen van mensen die op andere plaatsen doorverwezen worden. We worden gezien als partij waar geld te halen valt en niet als partij om ideeën op te halen. Dat strookt niet met de ideeën van het

Stadslab. Wij willen mee ontwikkelen en pas daarna praten we over geld. Telkens komt het geld om de hoek kijken, terwijl wij daar feitelijk geen binding mee hebben. We hebben niet eens een rekening waar dat geld op staat.

Inmiddels zijn er zo'n 130 projecten behandeld via Stadslab. We constateren dat bijna alle initiatieven te herleiden zijn tot enkele grote thema's. Denk hierbij aan armoede, mantelzorg, eenzaamheid, maar ook jongeren kloppen vaak bij ons aan met verzoeken. Dit zijn ook de thema's die door uzelf werden genoemd tijdens onze gezamenlijke bijeenkomst in De Fonkel enkele maanden geleden. Die grote thema's, daar wil Stadslab zijn blik op werpen samen met de stad. Constatoren, creatieve en inhoudelijke denkkraft erop zetten en dan aanpakken. Zo ontstaat innovatie en kun je verschil maken voor de stad. Daarnaast blijven we natuurlijk wel meedenken met initiatieven die uit de stad komen.

Voor het Stadslab is dit de weg die we gaan bewandelen. We zijn bijna twee jaar onderweg, hebben geëxperimenteerd en ontdekt dat het tijd is om bij te sturen. Daarom hebben wij gezegd tegen de gemeente: "Kant-en-klare aanvragen mogen jullie voortaan zelf behandelen. Wij willen geen veredeld subsidieloket zijn. Een pure geldvraag kunnen jullie beter zelf bekijken." Wij willen de stad verder helpen. En we maken juist deze keuze om onze innovatiekracht, die er wel degelijk is, aan te wenden om grotere maatschappelijke vraagstukken op te pakken.

Om maar meteen met een paar concrete voorbeelden te komen:

- Stadslab wil jaarlijks samen met betrokken Helmonders enkele bijeenkomsten organiseren waarbij steeds een maatschappelijk vraagstuk centraal staat.
- We willen sociaal ondernemerschap in Helmond stimuleren. Waarom? Sociaal ondernemerschap staat nog helemaal in de kinderschoenen in Brabant, terwijl het de samenleving veel kan brengen. Als wij sociaal ondernemers in Helmond kunnen helpen, ondersteunen, onder de aandacht brengen, etc. dan zijn dat de eerste stappen die we richting toekomst kunnen zetten om op een financieel gezonde manier met oplossingen te komen op gebied van sociale thema's. Daarmee raakt het veel grotere maatschappelijke vraagstukken als bijv. armoede, gezondheid, leefomgeving, etc.
- Stichting leergeld... maar dan voor ouderen. Een initiatief van een zeer betrokken, Helmondse ondernemster, die zich zorgen maakt om een groeiende groep ouderen die dreigt te vereenzamen omdat ze om financiële redenen niet kan participeren. Op dit moment zijn enkele stadslaboranten samen met de initiatiefnemer bezig om dit plan uit te werken. We gaan ervan uit dat hier iets waardevols voor Helmond uit gaat komen. Dit initiatief heeft betrekking op de thema's ouderdom, eenzaamheid en armoede.
- Vrijwilligersapp. Al geruime tijd zijn we bezig met een haalbaarheidsonderzoek voor een vrijwilligersapp waarmee jongeren worden gemotiveerd om vrijwilliger te worden. Als je op jonge leeftijd actief wordt als vrijwilliger, ga je het later namelijk vaak ook doen. En vrijwilligers, die hebben we in de toekomst in ons vergrijzende land, meer dan hard nodig. Het betreft hier het grotere thema: sociaal-maatschappelijke participatie jongeren.

Stadslab wil maatschappelijke vraagstukken dus aanpakken, concreet maken in projecten en deze uiteindelijk ook gaan uitvoeren.

Ik denk dat er werk genoeg is voor een Stadslab in Helmond. Er gebeurt veel in de stad, goede dingen, maar er gaat ook nog veel mis. Natuurlijk. Als we die dingen samen signaleren, ze erkennen en willen verbeteren, dan kunnen we samen veel bereiken en van Helmond een betere stad maken.

Helmond in het zonnetje zetten, mensen positieve energie geven, dat zou gemeentelijke, politieke en persoonlijke belangen ver moeten overstijgen. Het zijn tenslotte de mensen uit de stad waar het over gaat. Helmonders, mensen die hier wonen en die durven te roepen: ik ben trots op mijn stad! Wij willen als Stadslab heel graag positieve energie geven aan onze stad en een bijdrage leveren om van Helmond een socialere stad te maken. Samen. Politieke en gemeentelijke discussies; die zuigen alle energie uit ons weg. Dat willen we niet meer.

Beste raadsleden, beste aanwezigen, graag willen wij vanavond van u weten hoe u hierin staat. Innoveren is lastig, het betekent vallen, opstaan, ertegenaan. Geen eenvoudige taak. Kunnen wij rekenen op uw positieve inslag richting Stadslab? En tot slot: bent u bereid om actief te participeren in de thema's waar we mee aan de slag gaan?

Laten we samen het experiment aangaan!

Saskia Martens en Dirk van Ledden
Stadslab Helmond